

Přístupné památky a turistické zajímavosti

**Olomouckého kraje pro osoby
se zrakovým postižením**

Olomouc 2013

Úvod, předmluva

Milí čtenáři,
předkládáme vám stručného turistického průvodce, ve kterém naleznete kulturní památky a turisticky zajímavá místa v Olomouckém kraji, které jsou cíleně zpřístupňovány především vám, nevidomým a těžce slabozrakým, s možností využití zbývajících smyslů – hmatu nebo sluchu.

Průvodce obsahuje především kulturní památky, kostely, muzea, expozice, ve kterých jsou umístěny haptické modely, nebo je v nich umožněno hmatové prohlížení vytipovaných exponátů a částí interiérů. Mezi turistické zajímavosti jsme zařadili venkovní modely, turistické informační audiopanely a klikotoče s hlasovým výstupem.

Průvodce je vyroben v textové i elektronické podobě. CD naleznete na zadní straně.

OLOMOUC

Radnice

Olomoucká radnice, foto Lukáš Nosek

Historická budova olomoucké radnice se nachází uprostřed Horního náměstí. Jde o renesanční stavbu obdélníkového půdorysu s vnitřním dvorem uprostřed. Dominantu tvoří 75 metrů vysoká věž a vedle ní orloj. Vpravo v podloubí naleznete vstup do informačního centra, které nabízí komentované prohlídky. Při východní straně je dvouosé schodiště s renesanční lodžii. Z jižní fasády vystupuje arkýř gotické kaple sv. Jeronýma, který je zdobený kružbami a figurálními motivy. V interiéru se dochovala řada původních klenutých místností.

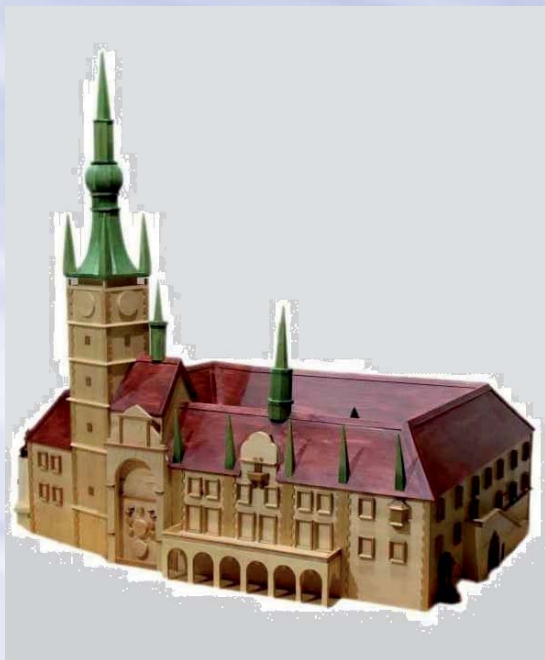
Součástí prohlídky je výstup na věž, prohlídka kaple sv. Jeronýma, a také pro nevidomé návštěvníky haptické prohlížení modelu radnice.

Model je vyroben ze dřeva, má rozměry přibližně 1 x 1 metr, je velmi zdařilý a propracovaný. Obsahuje všechny výrazné

architektonické prvky v barevném provedení. Hmatovým prohlížením si můžete vytvořit představu o velikosti, tvaru a některých detailech celé památky. Obdivovat můžete orloj, podloubí, množství věžiček na střechách a jiné zajímavosti. Model je doplněn textovým průvodcem ve zvětšeném písmu, Braillově písmu a reliéfním obrázkem průčelí radnice.

Pokud byste neměli zájem účastnit se celé prohlídky, můžete si prohlédnout pouze model. Vstoupíte hlavním vchodem situovaným naproti Moravskému divadlu. Nasměruje vás k němu hlasový majáček. Za vchodem se po levé straně nachází informační služba. Model je umístěn v 1. patře vedle schodiště poblíž zasedací místnosti primátora.

Radnice je otevřena každý pracovní den po dobu úředních hodin. Komentované prohlídky zajišťované pracovníky Informačního centra Olomouc se konají 2x za den.

Model radnice, foto Lukáš Nosek

Zábradlí, foto Lukáš Nosek

Chrám sv. Michala

Chrám sv. Michala, foto Lukáš Nosek

Chrám sv. Michala, přesněji řečeno Michaela archanděla, se nachází v centru města na Žerotínově náměstí. Je postaven na nejvyšším skalnatém místě. Díky svému umístění a trojici jeho kopulí patří mezi výrazné dominanty města. Jeho průčelí zdobí sochy Salvátora a Panny Marie. K budově kostela přiléhá gotický ambit. K hlavním dveřím vystoupíte po schodech, již zde si můžete prohlédnout kování. Chrátová loď, lemovaná čtyřmi oltáři, má bohatou malířskou a sochařskou výzdobu. Hmatově si můžete prohlédnout např. reliéfy andělů na čelech lavic.

Za prvním blokem lavic vpravo, jdete-li od hlavních dveří, vstoupíte do Křížové chodby, kterou si můžete projít a prohlédnout. Zde se nachází dřevěný model chrámu, který byl pořízen v rámci projektu "Zpřístupnění olomouckých památek zrakově postiženým" a je určen k haptickému prohlížení. Má obdélníkový tvar s rozměry cca 100 x 70 cm, je barevný, velmi

propracovaný a obsahuje veškeré architektonické prvky, díky kterým si vytvoříte lepší představu o celé památce. Vedle modelu je k dispozici k nahlédnutí textový průvodce s reliéfním obrázkem průčelí ve zvětšeném typu písma a zároveň v Braillově písmu. V pravém rohu Křížové chodby se nacházejí dveře vedoucí na věž ke zvonům. I tam máte možnost se podívat. Dávejte si ovšem pozor na hlavu, v některých místech jsou snížené profily. Ve střední části věže si můžete ohmatat některé předměty, např. srdce zvonu. Slabozrací a vidící si mohou prohlédnout fotografie historie a rekonstrukce kostela. Ve zvonici uvidíte čtyři zvony. Tři z nich pravidelně zvoní v poledne. Chrám sv. Michala je volně přístupný každý den od rozednění až do večerních hodin.

Model sv. Michala, foto Lukáš Nosek

Vyřezávané lavice, foto Lukáš Nosek

Chrám sv. Mořice

Chrám sv. Mořice, foto Lukáš Nosek

Chrám sv. Mořice je gotický proboštský farní kostel, nachází se v centru města vedle galerie Moritz a patří k nejdále osídleným místům ve městě.

Jedná se o trojlodní chrám, k západnímu průčelí jsou přistavěny dvě asymetrické hranolové věže, zajímavé je dvojitě šnekové schodiště. Mezi významné prvky chrámu patří varhany – největší ve střední Evropě, nebo gotické sousoší "Kristus na hoře Olivetské".

Chrám má dva vchody, zadní a boční z ulice 8. května. V zadní části chrámu po levé straně si můžete prohlédnout dřevěný model o rozměrech přibližně 100 x 70 cm. Model je určen k haptickému prohlížení, byl vyroben v rámci projektu "Zpřístupnění olomouckých památek zrakově postiženým". Má barevné provedení, obsahuje všechny výrazné architektonické prvky, díky kterým si vytvoříte lepší představu o celé památce. Vedle modelu

je k dispozici k nahlédnutí textový průvodce s reliéfním obrázkem průčelí ve zvětšeném typu písma a zároveň v Braillově písmu. Kromě modelu si můžete hmatově prohlédnout další části interiéru, např. u vstupu kropenku tvaru anděla nebo vyřezávané bočnice lavic s různými náboženskými motivy. Přes letní turistickou sezónu bývá k dispozici průvodce, na kterého se můžete obrátit jak skupinově, tak jednotlivě. Rád vás chrámem provede, popovídá o historii a různých zajímavostech. K chrámu také patří prohlídka věže. Vstup naleznete vzadu zvenku. Vystoupíte dvojitým šnekovým schodištěm nejdříve ke zvonům, poté nahoru na střechu věže na vyhlídku. Chrám sv. Mořice je volně přístupný každý den od rozednění až do večerních hodin. Věž pouze za příznivého počasí.

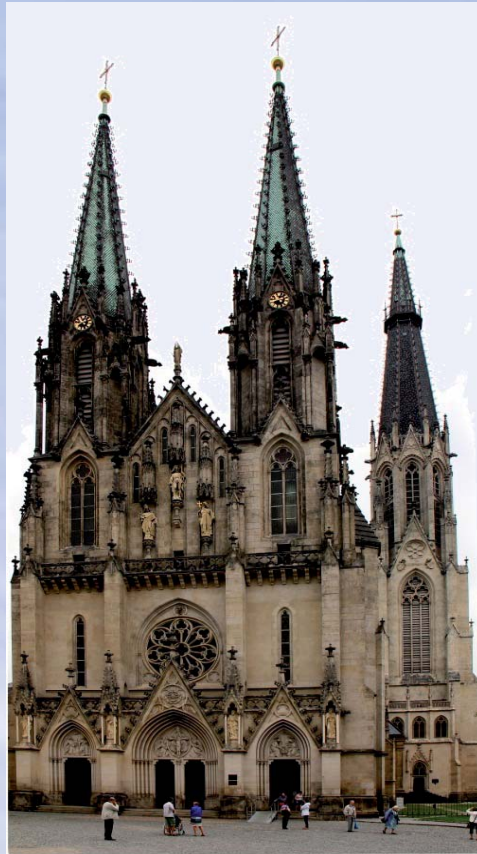

Model sv. Mořice, foto Lukáš Nosek

Kropenka anděla, foto Lukáš Nosek

Katedrála sv. Václava

Katedrála sv. Václava, foto Lukáš Nosek

Katedrála sv. Václava se nachází v centru města na Václavském náměstí. Se svým dvouvěžovým průčelím neodmyslitelně patří k panoramatu města. Třetí, jižní věž vysoká 101 metrů, je nejvyšší kostelní věží na Moravě a druhou nejvyšší v České republice. Katedrála má bohatou historii, původní trojlodní románská bazilika prošla četnými úpravami. Do dnešní podoby byla přestavěna v novogotickém slohu.

V minulosti byla v katedrále vytvořena speciální haptická výstava liturgických předmětů a rouch, a také haptická prohlídková trasa. Dnes si můžete katedrálu projít a prohlédnout samostatně.

V zadní části u vstupu si můžete prohlédnout dřevěný model katedrály, vyrobený v rámci projektu „Zpřístupnění olomouckých

památek zrakově postiženým“, a získat o ní reálnou architektonickou představu. Má barevné provedení a obsahuje všechny výrazné stavební prvky. Rovněž si můžete přečíst textového průvodce ve zvětšeném a Braillově písmu.

V hlavní trojlodní části si můžete ohmatat krásně reliéfně zdobenou kazatelnu z italského mramoru, kovanou vstupní mříž do presbytáře, vyřezávané bočnice lavic. Na každé z nich je originální dřevořezba. Bude-li přístupný presbytář, stojí za to si prohlédnout boční chórové lavice a podívat se do bočních kaplí. Vedle schodů do presbytáře vlevo se nachází vstup do krypty. Ta je veřejnosti přístupná v turistickou sezónu, tj. od května do října a slouží jako výstavní galerijní prostor. Zde si můžete zakoupit pohlednice a upomínkové předměty.

Katedrála sv. Václava je volně přístupná každý den od rozednění až do večerních hodin.

Model katedrály, foto Otakar Ruček

Kazatelna, foto Lukáš Nosek

Pravoslavný chrám sv. Gorazda

Chrám sv. Gorazda, foto Lukáš Nosek

Pravoslavný chrám sv. Gorazda se nachází na Gorazdově náměstí, asi 300 metrů východně od olomouckého hradu. Již zdaleka uvidíte jeho pestře vymalovanou fasádu korunovanou osmibokou věží s pozlacenou kopulí. Tento kostel v centru Olomouce je ojedinělou ukázkou východní ruské architektury na českém území. Byl postaven v 30. letech 20. století.

Vnitřní prostor má bohatou malířskou výzdobu, kterou tvoří převážně ikony. V zadní části chrámu vpravo za lavicemi si můžete hmatově prohlédnout dřevěný model o rozměrech přibližně 120 x 80 cm. Ten byl pořízen v rámci projektu "Zpřístupnění olomouckých památek zrakově postiženým". Má barevné provedení a obsahuje všechny výrazné stavební prvky. Díky velikosti, tvaru a různým zvláštnostem si vytvoříte lepší představu jednak o celé památce, ale i obecně o východní architektuře pravoslavných kostelů. Vedle modelu je k dispozici

k nahlédnutí textový průvodce ve zvětšeném typu písma a v Braillově písmu.

Kromě modelu si můžete hmatově prohlédnout ještě některé předměty, např. kovovou křtitelnicí nebo dřevěný kříž. Pravoslavný chrám má ještě jedno kouzlo – je příjemně provoněn kadidlem, které se pravidelně při bohoslužbách používá. Kromě hmatu můžete tedy ještě uplatnit i čichový vjem.

Pravoslavný chrám je z důvodu obav před vandaly a zloději uzamčen. Prohlédnout si jej můžete každý den v podvečer před konáním bohoslužeb, případně v neděli dopoledne. V jiném termínu je potřeba prohlídku domluvit s panem farářem Novákem na tel. 585 232 054, nebo na mobilu 776 838 627. Je velmi ochotný, umožní prohlídku skupinám i jednotlivcům.

Model sv. Gorazda, foto Lukáš Nosek

Křtitelnice, foto Lukáš Nosek

Klášterní Hradisko

Klášterní Hradisko, foto Lukáš Nosek

Klášterní Hradisko je bývalý premonstrátský klášter. Je zařazen mezi národní kulturní památky a v současné době slouží jako vojenská nemocnice. Nachází se severovýchodně od centra města na Sušilově náměstí.

Nádherný barokní komplex je nyní ve vyhrazené dny přístupný veřejnosti. Jeho prohlídka nabízí příjemný kulturní zážitek.

Budova má čtvercový půdorys 100 x 115 metrů, čtyři křídla, čtyři nárožní věže. V příčném traktu se tyčí centrální věž. Vnitřní část je tvořena jedním velkým jižním a třemi malými severními nádvořímí, dále centrálním kostelem sv. Štěpána. Interiéry disponují bohatou uměleckou výzdobou.

Prostory Klášterního Hradiska je možné si prohlédnout pouze s průvodcem každý pracovní čtvrtek od 14 a 15 hodin a každou první sobotu v měsíci od 9, 10 a 11 hodin.

V předsálí slavnostního sálu si můžete prohlédnout haptický dřevěný model o rozměrech 70 x 70 cm, který byl, stejně jako ostatní modely, vyroben v rámci projektu „Zpřístupnění olomouckých památek zrakově postiženým“. Má barevné provedení a obsahuje všechny výrazné architektonické prvky. Vedle modelu si můžete pročíst textového průvodce ve zvětšeném a Braillově písmu. Kromě modelu budete mít možnost ohmatat si také některé části interiéru a vytipované exponáty.

Model Klášterního Hradiska, foto Lukáš Nosek

Kamenná váza, foto Lukáš Nosek

Bazilika na Svatém Kopečku

Bazilika Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku, foto Lukáš Nosek

Svatý Kopeček je jedním z nejznámějších poutních míst na Moravě, nachází se asi 5 km severovýchodním směrem od Olomouce. Jeho centrem je bazilika Navštívení Panny Marie. Byla postavena ve 2. polovině 17. století. Tato barokní stavba je díky svému umístění na vrcholu kopce dominantou kraje a neméně působivý je i její interiéur. Ohromí bohatou výzdobou, na níž se podíleli přední umělci tehdejší doby.

Svou polohou, architekturou a bohatou výtvarnou výzdobou interiéru patří mezi mimořádně zdařilé barokní stavby.

Vstup do chrámu překvapí prostorností a světlostí. Je stavěn jako podélné jednolodí se dvěma sakristiemi a podélně průchodnými kaplemi po obvodu.

Na vstupních vratech si můžete prohlédnout zajímavé ozdobné kování. V zadní části baziliky vlevo je umístěn dřevěný model v měřítku přibližně 1:100. Vzhledem k rozsáhlému objektu je

model poněkud drobnější, je tvořen samotnou bazilikou a průčelím. Připomíná tedy písmeno T. Přečíst si můžete textového průvodce ve zvětšeném typu písma a v Braillově písmu. Model byl pořízen v rámci projektu "Zpřístupnění olomouckých památek zrakově postiženým".

Bazilika je volně přístupná každý den kromě pondělního odpoledne.

Model baziliky, foto Lukáš Nosek

Vstupní dveře, foto Lukáš Nosek

Arcibiskupský palác

Arcibiskupský palác, foto Antonín Basler

Arcibiskupský palác v Olomouci patří mezi významné památky metropole. Nachází se ve Wurmově ulici poblíž tramvajové zastávky U Dómu. Pochází ze 17. století, na počátku 20. století byl stavebně upraven do dnešní podoby. Interiéry mají dochovanou bohatou rokokovou, empírovou a neobarokní výzdobu a jsou vybaveny dobovým mobiliářem. Odehrály se zde významné události střeoevropských dějin. Jednalo se především o návštěvy významných osobností - například císařovny Marie Terezie, císaře Františka Josefa I., československého prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka nebo také papeže Jana Pavla II. V současné době je veřejnosti zpřístupněn jeden prohlídkový okruh, který zahrnuje reprezentační sály situované v prvním patře

západního křídla. Navíc pro osoby se zrakovým postižením je připravena haptická trasa.

U pokladny vám budou zapůjčeny bavlněné rukavice, v nichž si budete moci vytipované exponáty a části interiéru hmatově prohlédnout.

K dispozici je také textový průvodce ve zvětšeném černotisku a Braillově písmu, doplněný reliéfním obrázkem průčelí paláce. Můžete si jej zapůjčit přímo v pokladně.

Budete-li mít zájem o haptickou trasu, objednejte se předem na tel. 587 405 421.

Arcibiskupský palác je otevřen od května do září denně mimo pondělí od 10 do 17 hod. V ostatních měsících pouze pro objednané skupiny.

Zdobné kování, foto Petr Bílek

Vyřezávaná postel, foto Petr Bílek

Arcidiecézní muzeum

Arcidiecézní muzeum, foto Zdeněk Sodoma

Arcidiecézní muzeum je součástí Muzea umění Olomouc. Nachází se na Václavském náměstí vedle katedrály sv. Václava.

Svým návštěvníkům nabízí stálou expozici stavebních pozůstatků olomouckého hradu a výtvarné kultury olomoucké arcidiecéze, která postihuje vývoj v průběhu celého uplynulého tisíciletí.

Muzeum disponuje sály pro krátkodobé výstavy, kavárnou s vinárnou a nádvořím kapitulního děkanství. V minulosti zde proběhla krátkodobá haptická výstava nejen pro nevidomé s názvem "Doteky olomouckého hradu".

V současné době arcidiecézní muzeum nabízí nevidomým a slabozrakým návštěvníkům stálou hmatovou expozici. Zde si můžete prohlédnout šest uměleckých děl, které jsou spjaty s historií zeměpanského sídla a přilehlého církevního okrsku. Připraveny jsou např. pergamenové listiny se dvěma voskovými

pečetěmi olomoucké kapituly, románské sdružené okno Zdikova biskupského paláce nebo románské terakotové dlaždice s gryfem. Většina vystavených uměleckých děl je představena v podobě sádrových odlitků. Jsou opatřeny popiskami v Braillově písmu a zvětšeném černotisku. Pročíst si můžete také tištěného průvodce, opět v černotisku a Braillově písmu. Arcidiecézní muzeum můžete navštívit denně od 10 do 18 hodin kromě pondělí.

Haptická expozice, foto Zdeněk Sodoma

Exponáty, foto Zdeněk Sodoma

Vlastivědné muzeum

Vlastivědné muzeum, foto Petr Bílek

Vlastivědné muzeum se nachází na náměstí Republiky a návštěvníkům nabízí několik stálých expozic – přírodovědnou, historickou a lapidárium.

Přírodovědná expozice s názvem „Příroda Olomouckého kraje“ je rozdělena do dvou částí. V první z nich se můžete seznámit s geologickými poměry Olomouckého kraje. Druhá část je věnována živé přírodě. Je zde vytvořeno deset dioramat představujících různé typy krajín od nížin po vysokohorské prostředí. Tato dioramata jsou seřazena proti toku řeky Moravy. Návštěvník má možnost prozkoumat kulturní krajinu využívanou člověkem, různé druhy lesů i terény podhůří včetně nejvyšších partií hor nad hranicí lesa. Důraz je kladen na seznámení návštěvníka s rostlinami a živočichy, kteří uvedené krajinné typy obývají.

V této expozici jsou v hojné míře využity interaktivní exponáty, které vám umožní zkoumat části přírody nejen zrakem, ale i jinými smysly – hmatem, čichem a sluchem. Tyto exponáty jsou opatřeny popiskami v Braillově písmu. Pro váš hmat jsou připraveny krystaly minerálů, zkameněliny, plody exotických stromů, semena rostlin, kožešiny zvířat či odlitky stop. Váš nos potěší aromatické bylinky. Zaposlouchat se můžete do zvuků, které vydávají různé druhy ptáků a savců.

Prohlédnout si můžete také historickou expozici pod názvem „Olomouc – patnáct století města“. Sedm hlavních historických témat tvoří ucelený příběh dějin města, vyprávěný od 6. století, drsné doby raného středověku, až po naši současnost, práh jednadvacátého století. Nesmírně bohatou historii Olomouce přitom v nové expozici dokládá široké spektrum předmětů od archeologických nálezů, přes památky uměleckého řemesla a knižní kultury, až po dokumentární filmy z 20. století.

Interaktivní sloup, foto Petr Bílek

Aromatické bylinky, foto Petr Bílek

Tyto expozice můžete navštívit na náměstí Republiky od dubna do září denně mimo pondělí od 9 do 18 hodin, od října do března mimo pondělí a úterý od 10 do 17 hodin.

Lapidárium nebo-li expozice geologie, archeologie a lapidária se nachází v depozitárních prostorách Vlastivědného muzea na Denisově ulici 30. Návštěvníkům je zde kámen představen jako hornina, nástroj a nakonec jako umělecké dílo. Nechybí zde zastavení, kde si můžete osahat různé typy hornin, či samotné kamenné reliéfy. S příběhem kamene se můžete seznámit vždy od května do září, denně kromě pondělí od 10 do 18 hodin.

Do Vlastivědného muzea v Olomouci je vstup pro držitele průkazu ZTP a ZTP/P zdarma.

Historická tramvaj, foto Petr Bílek

Horniny, fylit, foto Petr Bílek

Botanická zahrada – zahrada smyslů

Zahrada smyslů, foto Petr Bílek

Zahrada smyslů, určena nevidomým a slabozrakým, je součástí botanické zahrady Výstaviště Flora v Bezručových sadech. Zde máte možnost vnímat krásy přírody vícero smysly - hmatem, čichem, sluchem, případně i chutí, a tím si vytvořit příjemný zážitek.

Vstup do botanické zahrady se nachází uprostřed Bezručových sadů, kde přejdete můstek přes Mlýnský potok. U pokladny vás nasměrují přímo k Zahradě smyslů. U jejího vstupu vás uvítá cedule ve zvětšeném a Braillově písmu se základními informacemi. Dominantou zahrady je vyvýšený esovitý záhon s asi 80 druhy aromatických rostlin a bylin, které krásně voní a kvetou. Každá z nich je z přední strany označena ve zvětšeném typu písma a ze zadní strany štítkem v Braillově písmu. Můžete zde obdivovat různé druhy trav, mechů, známých i vzácných rostlin, jejich tvary, vůně, květy. V prostoru za vyvýšeným

záhonem si můžete prohlédnout asi 30 dřevin, tedy listnatých i jehličnatých stromů a keřů.

Botanickou zahradu si projděte celou a objevte další zajímavosti. Stojí za to si prohlédnout obří vyřezávané šachy, zahrát si kuželky, zatukat na dřevěný xylofon. V blízkosti dětského hřiště si můžete prohlédnout dřevěný obraz s gruzínskými motivy, nebo vzorkovník kmenů stromů.

Botanická zahrada je otevřena od dubna do října každý den mimo pondělí od 9:30 do 18 hodin. Vstup ZTP a ZTP/P je zdarma.

Esovitý záhon bylin a rostlin, foto Petr Bílek

Gruzínské motivy, foto Petr Bílek

Model centra města

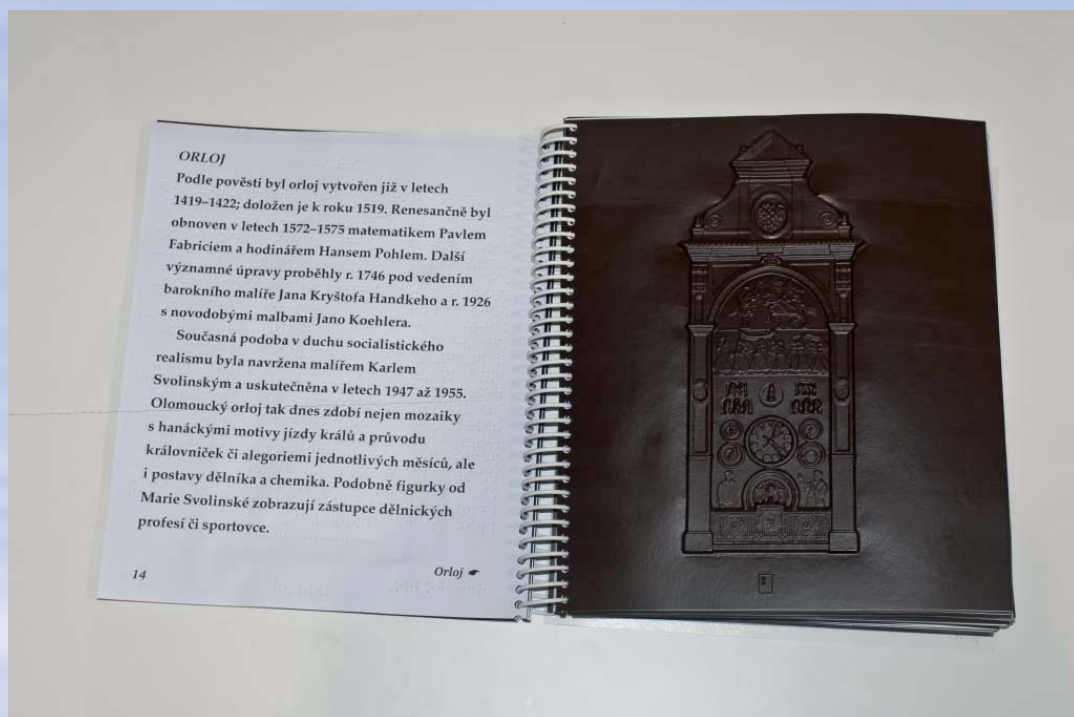

Model centra města, foto Petr Bradáč

Model historického centra města Olomouce se nachází na Horním náměstí naproti orloje a olomoucké radnice. Je oblíbenou zastávkou návštěvníků, kteří se mohou přehledně a rychle zorientovat v historickém jádru města. Model je v měřítku 1:400, jeho hranice je vymezena historickým jádrem.

Je odlit z bronzu včetně popisů. Radnice, kašny a kostely jsou z leštěného bronzu. Stopy zmizelé Olomouce jsou znázorněny vrypem a očíslovány. Hmatovým prohlížením můžete lépe poznat historické centrum města, získat reálnou představu o vzdálenostech a vzájemných souvislostech jednotlivých objektů.

Průvodce Olomoucí v Braillově písmu s reliéfními obrázky

Průvodce Olomoucí, foto Petr Bílek

V Informačním centru Olomouc v podloubí radnice si můžete bezplatně zapůjčit a prohlédnout tištěného průvodce Olomoucí v Braillově písmu s reliéfními obrázky. Na titulní straně je reliéfně vyobrazen znak města.

Průvodce obsahuje významné kulturní památky vyskytující se v historickém centru Olomouce. Je zde zařazen např. Sloup Nejsvětější Trojice, který je zapsán do seznamu Světového kulturního dědictví UNESCO, orloj, městské kašny, Mariánský sloup na Dolním náměstí, kostely a jiné. Hapticky si můžete prohlédnout jejich reliéfní vyobrazení. Ke každé z nich se dozvíte popisné a zajímavé informace ve zvětšeném typu písma a v Braillově písmu.

Turistický audioprůvodce městem

Audioprůvodce, foto Petr Bílek

Informační centrum Olomouc v podloubí radnice nabízí zapůjčení tzv. audioprůvodce městem. Obsahuje celkem devadesátiminutovou nahrávku o nejvýznamnějších památkách města, rozdělenou do 28 celků nejen v češtině, ale i v cizích jazycích (angličtině, němčině, francouzštině, italštině, ruštině a polštině). Audioprůvodce nabízí informace o významných historických budovách centra města, jako jsou paláce, chrámy, muzea, kašny apod.

Pomocí jednoduchého ovládání klávesnice si zvolíte vyprávění o daném místě, případně sestavíte vlastní prohlídku historického centra, nasadíte sluchátka a můžete vyrazit. Obsluhu vám ochotně vysvětlí pracovnice informačního centra.

Audioprůvodce si můžete zapůjčit kdykoliv během provozní doby informačního centra, tedy denně od 9 do 19 hodin. Při zapůjčení zaplatíte vratnou zálohu 300,- Kč. Půjčovné je stanoveno na 100,- Kč. K průvodci obdržíte i mapu.

Turistické informační audiopanely

Turistický audiopanel, foto Petr Bílek

V centru města se nachází pět ozvučených turistických informačních audiopanelů. Naleznete je na těchto místech: v přednádražním prostoru poblíž stanovišť autobusů MHD, před galerií Moritz na ulici 28. října, na náměstí Hrdinů a na třídě Svobody naproti Komerční banky. Poslední audiopanel, odlišného typu od ostatních, se nachází v podloubí radnice.

Na audiopanelech je vyobrazena mapa centra města Olomouce, vedle ní umístěny fotografie významných kulturních památek a turistických zajímavostí s popiskami. Ke každé z nich je přiřazeno konkrétní číslo.

Audiopanely jsou na pravém boku vybaveny klávesnicí. Navolíte číselnou kombinaci dle nabídky a spustí se mluvené informace k danému historickému místu.

Kromě audiopanelů se po městě vyskytuje větší množství běžných turistických informačních panelů, ovšem pouze pro vidící turistickou veřejnost.

Hrad Bouzov

Hrad Bouzov, foto Lukáš Nosek

Hrad Bouzov se nachází v malebné krajině Litovelska a Mohelnicka. Byl založen na přelomu 13. a 14. století a v současnosti patří mezi národní kulturní památky.

Dnešní typicky romantické sídlo je zdobeno cimbuřími, arkýři, střílnami a chrliči. Unikátní jsou dva funkční padací mosty a mříž, které mohou návštěvníci spatřit v provozu při slavnostních příležitostech. Hrad je plně zařízen a vybaven obrazy, uměleckými předměty, historickým i na míru vyrobeným nábytkem.

Hrad je díky Národnímu památkovému ústavu přístupný i nevidomým a slabozrakým návštěvníkům. Před zahájením prohlídky si můžete v prodejně suvenýrů prohlédnout haptický model v měřítku 1:100. Je vyroben kombinací lipového a olšového dřeva a plastu. Je natřený v souladu s reálnými barvami hradu a hmatem rozeznáte i povrchy materiálů – hladké zdivo, hrubou střešní krytinu.

Při samotné prohlídce budete mít možnost si téměř v každé místnosti hmatově prohlédnout zajímavé části interiéru a vytipované exponáty různých materiálů, např. ozdobné kování, dřevořezby, kachlová kamna, lafetu s dělem a další.

Hrad můžete navštívit v hlavní turistickou sezónu od dubna do října. Provozní doba se v jednotlivých měsících mění. Budete-li mít zájem o skupinovou prohlídku, je potřeba se objednat. Kontakty a aktuální informace jsou uvedeny na webových stránkách hradu.

Model hradu, foto Lukáš Nosek

Lafeta s dělem, foto Lukáš Nosek

Zámek Velké Losiny

Zámek Velké Losiny, foto Lukáš Nosek

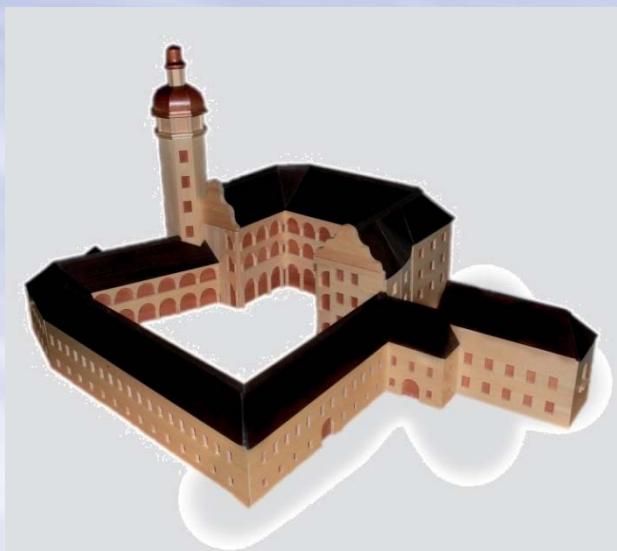
Zámek Velké Losiny se nachází asi 10 km na sever od města Šumperka.

Na místě dnešního zámku původně stála gotická vodní tvrz. V 16. století byla přestavěna na honosný renesanční zámek. Objekt má půdorys písmene U a na dvorní straně trojpodlažní arkády. Dominantu tvoří trojpodlažní věž.

Mobiliář zámku představuje z velké části soubor vzácných uměleckých předmětů z původních žerotínských sbírek.

Zámek je díky Národnímu památkovému ústavu přístupný i nevidomým a slabozrakým návštěvníkům. Před zahájením prohlídky si můžete ve vstupních prostorách poblíž pokladny prohlédnout haptický model o rozměrech přibližně 80 x 80 cm. Je vyroben ze dřeva, má barevné provedení a obsahuje všechny výrazné architektonické prvky, díky kterým si vytvoříte reálnou představu o velikosti, tvaru a zvláštěnostech celého objektu.

Při samotné prohlídce budete mít možnost si hmatově prohlédnout některé části interiérů a vytipované exponáty, např. umělecké kování, barokní kamennou sochu trpaslíka na nádvoří. Pro návštěvníky s pohybovým postižením je k dispozici audiovizuální produkce, která jim nahradí vlastní prohlídku a zprostředkovaně zavede do všech prostor zámku. Je vhodná i pro slabozraké, kteří mohou na plátně lépe vidět vzdálenější prostory a exponáty v tmavých místnostech. Zámek je možné navštívit v hlavní turistickou sezónu od dubna do října. Provozní doba se v jednotlivých měsících mění. Budete-li mít zájem o skupinovou prohlídku, je potřeba se objednat. Kontakty a aktuální informace jsou uvedeny na webových stránkách zámku.

Model zámku Velké Losiny, foto Lukáš Nosek

Socha trpaslíka, foto Lukáš Nosek

Klikotoče a turistické audiopanely ve Šternberku

Audiopanel, foto Petr Bílek

Klikotoč, foto Petr Bílek

Město Šternberk leží asi 15 km severně od Olomouce. K hlavním dominantám patří národní kulturní památka Státní hrad Šternberk, komplex budov bývalého augustiniánského kláštera s monumentálním chrámem Zvěstování Panny Marie a rozsáhlý soubor restaurovaných měšťanských domů s cennými portály. Tradičně se zde pořádají mezinárodní automobilové závody Ecce Homo. Navštívit můžete také Expozici času.

V historickém jádru se nachází originální informační systém, tzv. klikotoče. Klikotoč je informační zařízení s hlasovým výstupem, které poskytuje zajímavé turistické informace o konkrétním místě. Má tvar hranolového sloupku, výšku asi 120 cm, nahoře obrázek formátu A4, vpravo kliku a na přední straně tlačítka.

Klikotoč uvedete do provozu točením kliky, čímž vyrábíte elektrický proud. Po zaznění akustického signálu si pomocí tlačítek vyberete informace o okolních domech, ulici nebo příběh, který se k danému místu váže. Každý klikotoč poskytuje jiné informace. Stačí zvolit jazyk (čeština, angličtina, němčina) a jednu ze tří nabídek. V městské památkové zóně jich je rozmístěno devět, vyskytují se na Horním náměstí, v Radniční ulici, na Hlavním náměstí, na ulici ČSA a v Bezručově ulici.

Součástí informačního systému jsou také dva turistické audiopanely s orientačním plánem města a fotografiemi památek. Naleznete je na Horním náměstí u kostela a na ulici ČSA před nákupním střediskem Hruška. Panel poskytuje zajímavé turistické informace, jako je procházka městem, založení města, hradu apod. Jednotlivé stopy je možné spouštět číselnými kombinacemi na klávesnici umístěné pod panelem. Panel mluví česky, německy a anglicky.

Klikotoč, foto Petr Bílek

Model města Přerova

Model města Přerova, foto Petr Bílek

Bronzový model historického centra města Přerova se nachází na náměstí T. G. Masaryka před budovou magistrátu a městské policie. Má čtvercový tvar s rozměry přibližně 1 x 1 metr a je vyroben v měřítku 1:258. Zachycené objekty jsou tedy větší než např. v Olomouci nebo Uničově. Hmatovým prohlížením můžete lépe poznat historické centrum města, získat reálnou představu o vzdálenostech a vzájemných souvislostech jednotlivých objektů. Na boční straně podstavce je umístěn v hmatném provedení také znak města Přerova.

Model města Uničova a turistický audiopanel

Model města Uničova, foto Petr Bílek

Turistický audiopanel, foto Petr Bílek

Model historického centra města Uničova se nachází na náměstí T. G. Masaryka před budovou městského úřadu. Byl vyroben a instalován v rámci rekonstrukce náměstí v roce 2009. Ačkoliv je určen pro běžné turisty, je vhodný i pro vás nevidomé a slabozraké. Hmatovým prohlížením získáte přehled o historickém centru, náměstí, radnici, kostelu a okolních domech. Model čtvercového půdorysu o rozměrech přibližně 1 x 1 metr je odlit z bronzu.

Vedle historické budovy radnice uprostřed náměstí se nachází ozvučený turistický audiopanel, na kterém je vyobrazena mapa města, mapa okolí města a umístěny fotografie památek a turistických zajímavostí s popiskami. Každé z nich je přiřazeno konkrétní číslo.

Audiopanel je na pravém boku vybaven klávesnicí. Navolíte číselnou kombinaci dle nabídky a spustí se mluvené informace k danému místu, např. historie města, muzeum Šatlava, naučná stezka v parku.

Obsah

Úvod, předmluva	3
Radnice	4
Chrám sv. Michala	6
Chrám sv. Mořice	8
Katedrála sv. Václava	10
Pravoslavný chrám sv. Gorazda	12
Klášterní Hradisko	14
Bazilika na Svatém Kopečku	16
Arcibiskupský palác	18
Arcidiecézní muzeum	20
Vlastivědné muzeum	22
Botanická zahrada – zahrada smyslů	25
Model centra města	27
Průvodce Olomoucí v Braillově písmu s reliéfními obrázky	28
Turistický audioprůvodce městem	29
Turistické informační audiopanely	30
Hrad Bouzov	31
Zámek Velké Losiny	33
Klikotoče a turistické audiopanely ve Šternberku	35
Model města Přerova	37
Model města Uničova a turistický audiopanel	38

Název: Přístupné památky a turistické zajímavosti Olomouckého kraje
pro osoby se zrakovým postižením

Autor: Mgr. Petr Bradáč

Vydalo: TyfloCentrum Olomouc o.p.s., I. P. Pavlova 69, 779 00 Olomouc

Tisk: Book´ sprint s.r.o., I. P. Pavlova 69, 779 00 Olomouc

Rok vydání: 2013

Turistický průvodce byl vyroben v rámci projektu „Vytváření bezbariérového prostředí pro osoby se zrakovým postižením na střední Moravě“, finančně podpořeného Ministerstvem pro místní rozvoj.

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**